

ऋतु

कवितेचें कोंकणी द्विमासिक
शिशिर अंक (पौष-माघ), २००६

..... एक कृपावंत
ईश्वरीय किरण
जें म्हजेर एकसारखें राखणेचें
कवच धरता
कृपावंत ईश्वरीय किरण - पा. १४

हांव देवलों तुज्या दोळ्यांत
फुडें हजार दोळ्यांचो मोर
हांव ताच्या फाटल्यान ...

तुज्या दोळ्यांत - पा. २४

ऋतु

कवितेचें कोंकणी द्विमासिक
शिशिर अंक (पौष-माघ), २००६

*

संपादक

गोकुलदास प्रभु

*

छापपी आनी उजवाडावपी

सत्यवान कुंदे

कुळागर प्रकाशन, पॉ.बो.नं. ७८,

मडगांव, गोंय - ४०३ ६०१

*

छापणावळ

गणेश प्रिंटर्स

मंगळूर - ५७५ ००३

*

संपादकाचो पत्तो

२५-२१-१३२०-४२

न्यू मजिला कॉलेनी,

जेप्पू, मंगळूर - ५७५ ००२

*

मोल १० रुपया

वर्सुकी पटी

६० रुपया

*

वेवहाराचो पत्तो

२५-२१-१३२०-४२,

न्यू मजिला कॉलेनी,

जेप्पू, मंगळूर - ५७५ ००२

मांडावळ

कवि मन, कवि मत

- टी. एन. श्रीकंठय्या
भारतीय काव्यमीमांसेतें
सहृदय म्हळ्यार वाचक २

कविता

- रमेश भगवंत वेळुस्कर
कांय कविता ८
- प्रकाश पांडगांवकार
दिव्य विचार १५
- कृपावंत ईश्वरीय किरण
वळख १६
- नमन १७
- पी. एन. शिवानंद शेणे
पावस १७
- अरुण साखरदांडे
विसर १८
- वेळेर २१
- पावस २२
- तुज्या दोळ्यांत २४
- नयना आडारकार
कविता २७
- माधव बोरकार
हिशोब २७
- मारुतिनायक, देवनळ्ळी
लगाम नाशिल्लो घोडो २८
- माया खरंगटे
भारताचे स्वतंत्रतायेक २९
- माणिकप्रभू गावणेकार
उंट, फूल ३०
- इन्द्रधनू, व्हडें ३१

गज़ल

- मेल्बिन रोड्रीगस
गज़ल २६

बालांगण

- भिकाजी घावणेकार
जागर ३२

कवि मन, कवि मत ಹೃದಯ, ಹೃದಯ

भारतीय काव्यमीमांसेत सहृदय म्हळ्यार वाचक

- टी. एन. श्रीकंठ्या

भारतीय काव्यशास्त्रांत वाचकाक जितलें म्हत्व दिलां, तितलें आनी खंय दिल्लें दिसना. अंतर स्फुरणाक लागून कविता बरयल्ल्या उपरांत कवीक एका खिणांत, आपल्या काळजावयल्यान व्हडलें एक वजन काडून उडल्ल्या वरी दिसता. पूण तशी बरयल्ली कविता वाचपाक आनी आस्वादन घेवपाक कोणूय ना जाल्यार कितें फायदो ? "माळा गूंथून कसलो फायदो ? ती घालून मजा करपी ना जाल्यार फुलां विकण्याची माळा सुकून वच्चीना ?" कविता जेन्ना कलास्वादकाच्या काळजांत रिगता आनी रावता, तेन्नाच ती सफल जाता. देखूनच अभिनवगुप्तान कवितेची तुस्त करतना *सरस्वत्यास्तवम् कविसहृदयाख्यम् विजयते* अशें सांगलां - म्हळ्यार कवी आनी वाचक दोगांय एकाच साहित्यिक तत्वाचीं घटकां आनी तांच्या संयोगाक लागूनच कविता जाता. वाचप्याक हाचे परस चड म्हत्व कितें मेळत ? कवीचीय उमेद वाडोवपाची गरज आसा. ताच्या वावराचो बरो स्वीकार जायना जाल्यार ताचें उत्तेजन उरचें ना आनी ताची सर्गात्मक क्रिया थामतली. आयकुप्यांची सहानुभूती मेळूंक नाशिल्ल्यान, "बरी वाक्यशक्ती भितरूच रावन जिरून गेली" अशें कितले तरी कवीनी सांगलां. वाचकांच्या सहानुभूतीक लागून कवीक धादोसकाय जाता आनी ताचे कल्पनेची वात इल्ली वयर करून चड पर्जळीतपणान जळूंक लायता.

सहृदय, हो एक अर्थपूर्ण प्रयोग. कवीच्या हृदयाकडेन जुळता अशें जाचें काळीज आसा, तो सहृदय. कविता वाचतना, कवी आनी वाचपी ह्या दोगांयच्या काळजांचीं स्पंधनां एकसारखीं जातात. वाचक कवीच्या अणभवांचो वांटेकर जाता आनी कवीचो संकल्प आनी सूचितार्थ सहानुभूतीन समजून घेता. सहृदयाची ही प्रकृती अभिनवगुप्त अशें सुंदर रीतीन फोडणिशी करता -

येषाम् काव्यानिशीलानवसात विशाडिभूते मनोमुकुरे वर्णनीयतन्मयीभवनयोग्यता
ते हृदयसंवादभाजाः सहृदयाः

"कवितेच्या अभ्यासाक लागून जांच्या मनाचो हारशो निव्वळ जाला आनी वर्णनांतले गजलींत जे तल्लीन जातात, ते सहृदय ; तांच्या काळजाचें समरस जाता (कवीच्या काळजालागीं)" कवीचें काळीज आनी कलागुणग्राहकाचें काळीज एकसारखें ताळून दवरिल्ल्या तंबूरा वरी आसता. एकाक बोट लायल्यार दुसऱ्याचोय स्वरमेळ जाता. असले तरेच्या वाचकाची तुस्त जाता. कवींक ताची गरज आसा. पुण तो मात सोंपेपणान मेळना.

हलींच्या दिसानी कवी आपल्यो कविता छापून सगळेकडेन वितरण करूंक शकता. खूब भिरांकूळ आनी तीव्र व्यथा ताका जाताली पुण आतां ताका ती भोगची पडना, हें खरें. भूतकाळांत, ताका आपली साहित्यकृती दरभारांत आनी सभेंत वाचून आयकुप्यांक आनंद दिवंचो पडटालो. संवेदनशून्य मनशांमुखार कविता सादर करतना कवीन कितलें सोंसलां आसतलें ! ही व्यथा सोंसप्यान अशी गाराणी घाल्या-

इतरकर्मफलानि यदृच्छया

वितर तानि सहे चतुरानना.

अरसिकेषु कवित्वनिवेदनम्

शिरसि मा लिख मा लिखा मा लिख.

(- सुभाषितरत्नभांजागारापा. ४०, V. 47)

"म्हज्या दुसऱ्या खंयच्याय कर्माचें फळ तुका जाय तशें दी ; हांव तें सोंसून घेन, चतुरानना (ब्रह्मदेवा). पुण संवेदनशून्य लोकांखातीर कविता सादर करप मात, उपकार करून, म्हज्या कपलार बरोवं नाका, बरोवं नाका, बरोवं नाका"

धाडसी कवी आपल्या देशाच्या आनी काळाच्या लोकांची अनास्था आनी नसाय लक्षांत घेनासतना आपली साहित्यरचना फुडें व्हरता. पूण तो लेगीत, फुडें केन्ना तरी आपणाक एक बरो वाचपी मेळटलो ही आस्त बाळगिता. मालतीमाधवाचे प्रस्थावनेंत भवभूतीन बरयल्लीं उतरां पळयात (१.६) -

ये नाम केचिदिह नः प्रथयन्त्यवज्ञाम्
जानंती ते किमपी तान प्राति नैश्च यत्नाः
उत्पत्त्यतेष्टि मम कोपीसमानधर्मा
कालोद्दाम् निर्वाधिर्विपुला च पृथ्वी.

"जे आमची नसाय करतात, तांका कितें कळटा तर ? हो प्रयत्न तांचे खातीर न्हय. म्हजेच प्रकृतीचो कोण तरी जल्मतलो. काळ अनंत आनी संस्वार विशाळ"

लोको भिन्नरुचीः (संस्वाराचे अभिरुचींत वैविध्य आसा). दर एकल्याची अमकीच अशी एक रुच आसता. कवितेच्या वाचकांमदें सगळ्यांक एकेच तरेचें सौन्दर्य नाका. कांय जाणांक उतरांची कली पळोवन अजाप जाता. कांय जाणांक अलंकारिक शास्त्राचें वैविध्य आवडटा. अर्थ समजून तांतूतल्यान आनंद घेवपी लोक थोडेच. पूण कवितेचे सोबीतकायेखातीर आपलीं काळजां उक्तीं करपी लोक खंयच्याय घटकाची उपेक्षा करीनात, दर एका रागरंगाचो सोद आनी तपासणी करीत बसनात. पूण वट्ट कवितेची रूच आस्वादन करतात. असले लोक क्वचितच मेळटात.

आपली धादोसकाय उक्ती करपी लोकय तशेंच विरळ. कांय जाण 'बरें जालें' म्हणटात. दुसरे कांय जाण अस्पष्ट उतरानी विशय टाळटात. आनीकय कांय लोक कवितेचें कौतूक आपले काळजांतच लिपोवन दवरतात. पूण एक दोग जाणांक आंगार कांटो येता आनी ते दोळे दिस्कळ करून, मोनेपणान तुस्त कळयतात. कवीक असल्याच प्रकाराचो आस्वादक जाय. ताचें वर्णन आनी वंदन करीत विज्ञिक कवियित्री सांगता -

कवेरभिप्रायमशब्दगोचरम्
स्फुरंतमाद्रेषु पदेषु केवलम्
वदद्भिरंगैः कृतरोमविक्रियैः
जनस्य तूष्णीम् भवतोयमंजलिः

(सुभाषितावली, १५८)

"कवीची भावना भाशेक अगम्य आसा आनी नाजूक उतरानीच चकचकता. ताचो प्रभाव हात-पांयावयल्या रोमांचान, विस्कळ दोळ्यानी आनी मोनेपणान जे दाखयतात तांका हांव हात जोडटां"

कवितेचें सत्व बरे तरेन समजून ताचें आस्वादन घेवंक वाचप्याक तयारी करपाची ताकद जाय. भाशेचो बुरखो पिंदून कवीचे धडधडपी उमाळे समावेश करतलो जाल्यार वाचप्याक आपली नदर बारीक करची पडटली, आपल्या काळजाक प्रशिक्षण दिवंचे पडटलें. कवी आपले कल्पनाशक्तीची मदत घेवन उतरांनी एक नवो संवसार निर्माण करता. कविता वाचतल्याक फकत हीं उतरांच उपलब्ध आसात. वाचपी आपल्या अंतर दोळ्यानी तीं पळयना आनी तांका जिते व्यक्ती आनी तांची हालचाल म्हणून परिवर्तित करीना जाल्यार कविता फकत कागदावयले काळे रेग जावन उरतले. इतलेंच न्हय. कवीची कल्पना केन्नाय उतरांक अतीत जावन आसता. तो फकत तिचे विशीं सुचयता. ती सारखी समजून घेवपा खातीर वाचप्यान फुडें सरपाची गरज आसा. जें कवीक सांगूंक जमना आनी ताणें सांगूंक ना तें वाचप्यान खुद कल्पना करूंक जाय. ते खातीर वाचप्याकय कल्पनाशक्तीची गरज आसा. रस कोणाक मेळटा म्हण सांगतना अभिनवगुप्त आमचें लक्ष अशें ओडटा - *अधिकारी चात्र विमलप्रतिभानशालि सहृदयः* (- अभिनवभारती ६-२७६) "ह्या खातीर योग्य व्यक्ती म्हळ्यार एकाचतराचें काळीज आशिल्लो आनी नितळ कल्पनाशक्ती आशिल्लो मनीसूच". वाचक कवीची मूळ अनभूती मेळोवन घेना आनी कवीचे उर्बेची कल्पना आपणायना जाल्यार कवितेचें रसग्रहण करूंक पावंचो ना. वाचप्याची कल्पना कवीचे कल्पने परसूय सकयल्या दर्ज्याची, हें खरें. कारण, कवीचो वावर निर्मितीचो जाल्यार वाचप्याचो अनुकरणाचो व दुय्यम निर्मितीचो जावन आसा. पुण ह्या दोनय तरांचे कल्पने शिवाय कविता पूर्ण जायना. वाचप्याक जाय ते कल्पनेक राजशेखर *भावयित्री* (चिंतनशीळ) अशें नांव दिता.

कवी स्वता आपले कवितेची रूच घेता काय ना, हो प्रश्न पयलीं पासून चर्चेचो विशय जाला. हें विशीं दोन उतरां सांगून दिसता. कवीपरस कलेच्या गुणग्राहकांकच कवितेची गोडसाण कळटा अशें म्हणटात (*कवितारसमाधुर्यम् रसिको वेटिटनो कविः*). हाचो अर्थ कलेच्या गुणग्राहकच कवितेची रूच आस्वादन करतात,

कविता बरयल्ले व्यक्तीक तें भाग्य ना, ताणे फकत वावुरचें आनी त्या वावराचें सगळें फळ दुसऱ्यांक फावो जाता, अशें जाल्यार ह्या विचाराकडेन सहमत जावप कठीण. कवी आपली कविता वाचून आस्वादन करतना तो कवी उरना, वाचक जाता हें मानून घेवंचेय. पुण हांगा लेगीत, मुळान कवीक रसानुभूती जावंक नाशिल्ली जाल्यार कविता वयर सरची नाशिल्ली आनी तीच अनुभूती घेवपा खातीर वाचप्याचो प्रयत्न जाता, हें विसरूंक फावना. हें खरेंच. कवीचो पयलींचो विचार उतरांनी रूप घेत आसतना मात्सो परिवर्तित जाता आसुंयेत. त्या परिवर्तना उपरांत आयिल्ले अमकेंच रूप आनी मुळावो अणभव हांचें मदें वेगळेंपण आसतलेंच. कविता बरोवप सुरु जावंच्या खिणांत हें रूप कसलें आसतलें म्हणपाचें खुद कवीकच दिसलें नासतलें. कविता बरयल्ले उप्रांत जेन्ना तो ती वाचता, तेन्ना ताचे कांय वांटे ताकाच नवेच दिसतले, जशे दुसऱ्या वाचप्यांक दिसता. तशें पळयल्यार कवी आपणें पूर्ण केल्ली कविता वाचून आस्वादन करतना विशयग्रहणशील वाचक म्हणून उरता, हें मानूंक जाय.

पुण सगळ्या कवींची विशयग्रहणशीलताय एक सारखी कडक आसा म्हणप शक्य ना. कवीक आपले कृतीकडली ओड दिसता देखून ती फावो तशी रसग्रहण करपांत ताका चडावत जावन अडचण येताच. आपणान बरयल्ले सगळें सुंदर अशें ताका दिसत. हे सरसकट आत्मवंचनेक कवितेचें आस्वादन म्हण कशें सांगप? इतलेंच न्हय, ताचें मन आपले कवितेचेर दसून आसतना, दुसऱ्यांचे कवितेंतल्यान आनंद घेवपाची ताची ताकदूच नाच जावंचेय. तशें जायना तरीय, ती दुस्वासान धांपून उरची ना ? राजशेखररान उल्लेख केल्ली कविता पळयात -

कस्त्वं भोः कविरस्मि काव्यभिनवासूक्तिः सखे पठ्यताम्

त्यक्ता काव्यकथैव संप्रति कस्मादिदं श्रूयतम्

यःसम्यग्विविनक्ति दोषगुणयोः सारं स्वयं सक्तविः

सोस्मिन् भावक एव नास्त्यत भावेदैवान्ननिर्मत्सरः

(काव्यमीमासा, पा. १४)

(हांव सांगता - "कोण तूं" "हांव कवी" "तूंवे कितेंय नवे रचलां तर वाच" "आतां हांवे कविते विशीं उलवपच सोडलां" "कित्याक ?" "आयक, जो खुद एक बरो कवि आसा आनी बरे गूण आनी त्रुटी हांचें विवेचन करता तो म्हजी कविता बोधपूर्वक वाचीना. वाचली जाल्यार ताका दुस्वास जातलोच")

कवीं विशींचे काणयेंतल्यान हें सांगिल्लें सगळें खरें म्हण दाखोवन दिवपी कांय देख मेळटा. कवीय मनीशूच. दुसऱ्यांवरीच ताकाय आपसुवार्थ आनी दुस्वास बादलो जाल्यार अजाप ना. पुण ताका लागून कवींच्या वर्गाकच आपली आनी दुसऱ्यांची कविता वाचपाची रूच ना म्हणपांत अर्थ ना.

कवीची तशेंच ताका समजुपी वाचकाची तुस्त करपी आनी तांचें दर एकल्यांचें कर्तव्य स्फुश्ट करपी हे सुंदर कवितेन हो लेख सोंपोवया -

लीनं वस्तुनि येन सूक्ष्मसुभगं तत्वं गिरा क्रिष्यते ।

निर्मातुं प्रवहवेन्मनोहरमिदं वाचैव यो वा बहिः ॥

वंदे द्वावपी तावहं कविवरान् वंदेतरां तं पुनः ।

यो विज्ञातपरिश्रमोयमनयोभरिावतारक्षमः ॥

(- वक्रोक्तिजीवित, २.१०७)

"एकलो लिपून उरिल्ली सुंदर, सुक्ष्म वस्तुस्थिती उतरानी भायर हाडटा जाल्यार आनी एकलो उतरानीच भायर सुंदर रीतीन ती निर्माण करता. हांव ह्या दोगांय लायक कवींक नमस्कार करतां. पुण ह्या दोगांयचें काम समजून घेवन तांचेवयलें वजन काडूंक जो समर्थ आसा, ताका हांव चड नमस्कार करतां"

ही कविता कल्पनेचीं सगळीं कार्यां - कवीच्या दिश्टाव्याची आनी सर्जनशीलतेची वृत्ती तशेंच वाचप्याची कल्पना कविचे पावलार पावल घालून वचपाची प्रक्रिया पडबिंबित करता.

(भारतीय काव्य मीमांसे ह्या कन्नड पुस्तकांतल्यान. अणकार - गोकुलदास प्रभु)

कांय कविता

१

मन

घुंगूर घुंगूर

वाजता

पाना पानात

कानन उत्सव

रंगांग

झींग बरसता

मन

घुंगूर घुंगूर

वाजता

एक

साळोर शिळोणी

थरथर

खेळ खेळयत

वयता

मनभर

आनी कुंवार

कोम यांची

आंकवार धूंद

माळीत वयता

आंगभर

एक

साळोर शिळोणी

कांय कविता

०

मन

फुंगुळो फुंगुळो

वाजता

पाना पानात

कानन उत्सव

रंगांग

झींग बरसता

मन

फुंगुळो फुंगुळो

वाजता

एक

साळोरो शिळोणी

थरथर

खेळ खेळयत

वयता

मनभर

आनी कुंवार

कोम यांची

आंकवार धूंद

माळीत वयता

आंगभर

एक

साळोरो शिळोणी

सळसळ

हें विस्व निनादीत

गाजता

आनी मन

घुंगूर घुंगूर

वाजता

मन

घुंगूर घुंगूर

वाजता

२

सरभोंवतणचो

अखबो उजवाडूच

विरगळत वयता

काळखांत ल्हवू ल्हवू

आनी अटंग्या अंधकारांत

लिपलेल्या देवळाच्या शेज्यावयल्यान

चौघुडयांतली शेनांय

गळयत येता भैरवीची

भावूक भळभळ

मन फापसत वयता

रात किडयांच्या किर् कणकणींत

हांगा थंय

आनी शेणटा

मळबभर

सर्सर्

हें विस्व निनादित

गाजता

आनी मन

घुंगूर घुंगूर

वाजता

मन

घुंगूर घुंगूर

वाजता

३

सर्भोवतणचो

अखबो उजवाडूच

विरगळत वयता

काळखांत ल्हवू ल्हवू

आनी अटंग्या अंधकारांत

लिपलेल्या देवळाच्या शेज्यावयल्यान

चौघुडयांतली शेनांय

गळयत येता भैरवीची

भावूक भळभळ

मन फापसत वयता

रात किडयांच्या किर् कणकणींत

हांगा थंय

आनी शेणटा

मळबभर

कुचकुचीत नक्षत्रांशी
म्हाकांच कुयकूय करीत ...

कोणाच्या तरी
भूतकालीन मोगाचें
खोल खोल वितळत
अरसत वचपी संवेदन
म्हाका आजून वयता
चिरीत रूवा रूवातल्यान
करीत म्हज्या
मनाची आनी काळजाची
धुगधुगी नेस्तनाबूत

अशा गुडुप्प
तिमीर मिरमिरींत
अचानक सळसळून वयता
पिंपळ पानापानान
आनी काळखाच्या
हुंवार ल्हारांनी
हांवूय
काळखाच्या अखंड ओघाचो
ताण सर्वांगांत केणयत
अव्यक्त हांव
सणसणत वयतां
शेनाय न्हातुल्या स्वरांनी ....
ओगळत ....

ಕುಚ್ಕುಚೀತ್ ನಕ್ಷತ್ರಾಂಶೀ
ಮ್ಹಾಕಾಂಚ್ ಕುಯ್ಕೂಯ್ ಕರೀತ್ ....

ಕೋಣಾಚ್ಯಾ ತರೀ
ಭೂತ್‌ಕಾಲೀನ್ ಮೋಗಾಚೆಂ
ಖೋಲ್ ಖೋಲ್ ವಿತಳತ್
ಅರ್‌ಸತ್ ವಚಪಿ ಸಂವೇದನ್
ಮ್ಹಾಕಾ ಆಜೂನ್ ವಯ್‌ತಾ
ಚಿರೀತ್ ರೂಂವಾ ರೂಂವಾತ್‌ಲ್ಕಾನ್
ಕರೀತ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ
ಮನಾಚೀ ಆನೀ ಕಾಳ್‌ಜಾಚೀ
ಧುಗ್‌ಧುಗೀ ನೆಸ್ತನಾಬೂತ್
ಅಶಾ ಗುಡುಪ್ಪ
ತಿಮೀರ್ ಮಿರ್‌ಮಿರೀಂತ್
ಅಚಾನಕ್ ಸಳಸಳೂನ್ ವಯ್‌ತಾ
ಪಿಂಪಳ್ ಪಾನಾಪಾನಾನ್
ಆನೀ ಕಾಳ್‌ಖಾಚ್ಯಾ
ಹುಂವಾರ್ ಲ್ಹಾರಾಂನೀ
ಹಾಂವ್ಕಾಯ್
ಕಾಳ್‌ಖಾಚ್ಯಾ ಅಖಂಡ್ ಒಘಾಚೊ
ತಾಣ್ ಸರ್ವಾಂಗಾಂತ್ ಕೇಣಯತ್
ಅವ್ಯಕ್ತ್ ಹಾಂವ್
ಸಣ್‌ಸಣತ್ ವಯ್‌ತಾಂ
ಶೇನಾಯ್ ನ್ಹಾತುಲ್ಕಾ ಸ್ವರಾಂನೀ ....
ಓಗ್‌ಳತ್ ...

शेताच्या

चर वताची न्हागां

हंवा स्वानी

रिगता

धनधनीत

जाता खीण

आव्यार सांवळ्या

भुब यातन्यान

झुलझुळत येवरी

पुंगराळ्या

कांगूळ गुरावळीतन्यान

मन शितळ

जावन भित्रता

हुलत वताच्या

शेताच्याची

पांखार उपेता

आभा

पाच पाचव्या

पर्वत पानवार

वसुंधरेच्या

आनी ताची

दुगुणीत जाता

प्रभा

झुलझुळ

हो, मऊहो ल्हान

रुमवा रुमवा

रुमवा

धनधनीत

जात खीण

आव्यार सांवळ्या

भुब यातन्यान

झुलझुळत येवरी

पुंगराळ्या

कांगूळ गुरावळीतन्यान

मन शितळ

जावन भित्रता

हुलत वताच्या

शेताच्याची

पांखार उपेता

आभा

पाच पाचव्या

पर्वत पानवार

वसुंधरेच्या

आनी ताची

दुगुणीत जाता

प्रभा

सानवेळाचेर
तंग दोंगरांनी
सोनारवतांची

चडटा साय

मदीं मदीं बाळयाच्या
घूंगूर फुलांच्या
भांगर हळदुव्या
दुव्या दुव्यांचीं
सासाय

खंय खंय
अखब्या फुलोवन
मळबार
लाल पाखांचे
गुलमोहरी मोर
आसमंतांतूय
काजूल परमळ,
कृष्ण काणांचो
भडंग भिणांचो
रस सुरबूस
चाखीत चोखीत
भोंवता पोर
हें चैत्राचें
रूप रेखणे
तस वतांगी
चैत्रांगी ...
चैत्रांगी ...

सान्‌वें‌ला‌जें‌र
तंग्‌ दों‌गें‌रां‌नी
सों‌नार‌वतां‌ची

चड‌टा साय

मदीं‌ मदीं‌ बाळ्या‌च्या
घुंगुरां‌ फुलां‌च्या
भांगर‌ हळदुव्या
दुव्या दुव्यां‌ची
सासाय

खंय‌ खंय‌
अखब्या फुलोवन
मळबार
लाल पाखांचे
गुलमोहरी मोर
आसमंतांतूय
काजूल परमळ,
कृष्ण काणांचो
भडंग भिणांचो
रस सुरबूस
चाखीत चोखीत
भोंवता पोर
हें चैत्राचें
रूप रेखणे
तस वतांगी
चैत्रांगी ...
चैत्रांगी ...

अफाट तळ्याच्या
 उदकावेलो तरंग
 रंगलो
 म्हज्या अंतरंगांत
 आनी घुसूंक लागलो
 गगन गांधारूय
 नृत्यांग
 मयुर ढंगांत
 मात
 मदले मदीं
 हांव असो
 नासलेलोसो
 साळकांचो
 परमळसो
 नदरेनूच
 मळबाक तेंकपी
 आनी मनानूच
 सवन धर्तरेंत
 सर्वांगान
 रिगपी
 जन्माच्या
 णव म्हयन्यापयलींच
 जिवांक
 तांच्या सुंदरतायेंतल्यान

अफाट तळ्याच्या
 उदकावेलो तरंग
 रंगलो
 म्हज्या अंतरंगांत
 आनी घुसूंक लागलो
 गगन गांधारूय
 नृत्यांग
 मयुर ढंगांत
 मात
 मदले मदीं
 हांव असो
 नासलेलोसो
 साळकांचो
 परमळसो
 नदरेनूच
 मळबाक तेंकपी
 आनी मनानूच
 सवन धर्तरेंत
 सर्वांगान
 रिगपी
 जन्माच्या
 णव म्हयन्यापयलींच
 जिवांक
 तांच्या सुंदरतायेंतल्यान

पलोवपाची
 तांक आसलेली
 जादू
 म्हज्या अदृश्य
 अस्तित्वांत
 घुंगूरपाक लागता
 ही नवीच
 घडणूक
 सतत
 सतारत रावता
 आनी तळ्याच्या
 ल्हारा ल्हारांचो
 आसक्त
 शक्त सुरडार
 म्हज्या
 अदृश्य आंगाआंगानी
 भिके तूच
 येता रंगार
 जायत
 सनातन सुरडवार

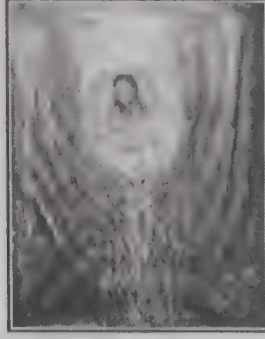
■ रमेश भगवंत वेळुस्कर

ಪಳೋವ್‌ಪಾಚೀ
 ತಾಂಕ್ ಆಸ್‌ಲೇಲೀ
 ಜಾದೂ
 ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಅದೃಶ್ಯ
 ಅಸ್ತಿತ್ವಾಂತ್
 ಘುಂಗೂರ್‌ಪಾಕ್ ಲಾಗ್‌ತಾ
 ಹೀ ನವೀಚ್
 ಘಡ್‌ಣೂಕ್
 ಸತತ್
 ಸತಾರತ್ ರಾವ್‌ತಾ
 ಆನೀ ತಳ್ಕಾಚ್ಯಾ
 ಲ್ಹಾರಾ ಲ್ಹಾರಾಂಚೋ
 ಆಸಕ್ತ್
 ಶಕ್ತ್ ಸುರ್‌ಡಾರ್
 ಮ್ಹಜ್ಯಾ
 ಅದೃಶ್ಯ ಆಂಗಾಂಚಿ
 ಭಿರ್‌ಕೇಂ‌ತುಚ್
 ಯೇತಾ ರಂಗಾರ್
 ಜಾಯತ್
 ಸನಾತನ್ ಸುರಡ್‌ವಾರ್

■ ರಮೇಶ್ ಭಗವಂತ್ ವೇಳುಸ್ಕರ್

ದಿವ್ಯ ವಿಚಾರ

ದಿವ್ಯ ವಿಚಾರ್

ಮಹ್ಯಾ ಅಂತರಾತ್ಮಾಂತ ಮಂತ್ರೂನ್ ಪುಕಿಲ್ಲೇ
ದಿವ್ಯ ವಿಚಾರ ದಿತಾ ಸೋಡೂನ್
ಅಂತ್ರಾಚಾಚ್ಯಾ ಥರಾಥರಾಂತ್
ರಾವುಂಕ್ ಥಂಯ್ ಅಧಾಂತರೇ
ಟ್ರಾನ್ಸಮಿಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಜಾವನ್

ಅನಿ ತ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂಚೆಂ ಚಾನಲ್ಸ್
ದವರತಾ ಉಕ್ತೇ ಕಾರ್ಯಾವಿತ
ಜಾಯ ತಾಂಕಾ ತೇ
ರೀಲೀಯ ಕ್ಲೆನ್ ಧೇವಪಾ ಖಾತೀರ್
ಆಪಣಾಲ್ಯಾ ರಿಮೋಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲಾವರವಿಂ

ಅನಂತತತ್ವಾಚ್ಯಾ ಅಸ್ತಿತ್ವತಾಯೇಚೆಂ
ಭಾನ ಆಶಿಲ್ಲೇ

ಮಹ್ಯಾ ಅಂತರಾತ್ಮಾಂತ ದೀಪಸ್ತಂಭ ಕಶೇ
ಮಂತ್ರೂನ್ ಪುಕಿಲ್ಲೇ ದಿವ್ಯ ವಿಚಾರ
ಅಂತ್ರಾಚಾಂತ್ ಅಧಾಂತರೇ
ಜಾವನ್ ಹುಮಕಾಡೆ ಟ್ರಾನ್ಸಮಿಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್.

ಮಹ್ಯಾ ಅಂತರಾತ್ಮಾಂತ್ ಮಂತ್ರೂನ್ ಪುಕಿಲ್ಲೇ
ದಿವ್ಯ ವಿಚಾರ್ ದಿತಾ ಸೋಡೂನ್
ಅಂತ್ರಾಚಾಚ್ಯಾ ಥರಾಥರಾಂತ್
ರಾವುಂಕ್ ಥಂಯ್ ಅಧಾಂತರೇ
ಟ್ರಾನ್ಸಮಿಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಜಾವನ್

ಅನಿ ತ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂಚೆಂ ಚಾನಲ್ಸ್
ದವರತಾ ಉಕ್ತೇ ಕಾರ್ಯಾವಿತ
ಜಾಯ್ ತಾಂಕಾ ತೇ
ರೀಲೀಯ ಕರೂನ್ ಫೇವ್‌ಪಾ ಖಾತೀರ್
ಆಪಣಾಲ್ಯಾ ರಿಮೋಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲಾವರವೀಂ

ಅನಂತತತ್ವಾಚ್ಯಾ ಅಸ್ತಿತ್ವತಾಯೇಚೆಂ
ಭಾನ್ ಆಶಿಲ್ಲೇ

ಮಹ್ಯಾ ಅಂತರಾತ್ಮಾಂತ್ ದೀಪಸ್ತಂಭ ಕಶೇ
ಮಂತ್ರೂನ್ ಪುಕಿಲ್ಲೇ ದಿವ್ಯ ವಿಚಾರ್
ಅಂತ್ರಾಚಾಂತ್ ಅಧಾಂತರೇ
ಜಾವನ್ ಹುಮಕಾಡೆ ಟ್ರಾನ್ಸಮಿಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್.

■ ಪ್ರಕಾಶ ಪಾಡಗಾಂವಕಾರ

■ ಪ್ರಕಾರ್ ಪಾದ್‌ಗಾಂವಕಾರ್

कृपावंत ईश्वरीय किरण

म्हजेर शिंवर आरपार भेदपी
उत्सर्जनी पारदर्शक नीलातीत
प्रोटोन, न्युट्रोन, इलेक्ट्रोन,
क्ष-किरणांचो !

किरणां जिवाची चाळण करपी विखाळी
अजाप तरीपुण हांव आजून
जितो-जिवो

देहाचे अणु-रेणु विघटन करपी
ह्या अवजाली किरणांचो म्हजेर सांवार
आंगावेली सगळी मुस्तायकी, आभुषणां
हांच्या मारान प्रभावित जावन
हांव भितरल्यान नागडो उगडो

म्हजेर शिंवर आरपार भेदपी
देहाचे मीट वितळावपी किरणांचो
तरीय हांतूत आसा एक कृपावंत
ईश्वरीय किरण

जें म्हजेर एकसारखें राखणेचें
कवच धरता

ताचें म्हज्या प्राणालागीं जिवाभावाचें नातें

■ प्रकाश पाडगांवकार

ಕೃಪಾವಂತ್ ಈಶ್ವರೀಯ ಕಿರಣ್

ಮ್ಹಜೇರ್ ಶಿಂವರ್ ಆರ್‌ಪಾರ್ ಭೇದ್‌ಪೀ
ಉತ್ಸರ್ಜನೀ ಪಾರ್‌ದರ್ಶಕ್ ನೀಲಾತೀತ್
ಪ್ರೋಟೋನ್, ನ್ಯೂಟ್ರೋನ್, ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನ್,
ಕ್ಷ-ಕಿರಣಾಂಚೋ !

ಕಿರಣಾಂ ಜಿವಾಚೀ ಚಾಳಣ್ ಕರ್‌ಪೀ ವಿಖಾಳೀ
ಅಜಾಪ್ ತರೀಪುಣ್ ಹಾಂವ್ ಆಜೂನ್
ಜಿತೋ-ಜಿವೋ

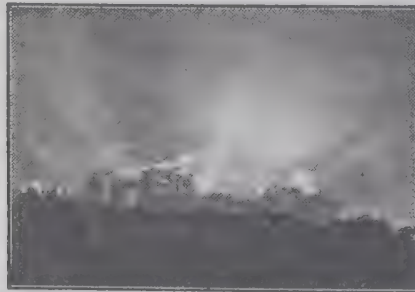
ದೆಹಾಚೇ ಅಣು-ರೇಣು ವಿಘಟನ್ ಕರ್‌ಪೀ
ಹ್ಯಾ ಅವಜಾಳೀ ಕಿರಣಾಂಚೋ ಮ್ಹಜೇರ್ ಸಾಂವಾರ್
ಆಂಗಾವೇಲಿ ಸಗಳೀ ಮುಸ್ತಾಯಕೀ, ಆಭುಷಣಾಂ
ಹಾಂಚ್ಯಾ ಮಾರಾನ್ ಪ್ರಭಾವಿತ್ ಜಾವನ್
ಹಾಂವ್ ಭಿತರ್‌ಲ್ಯಾನ್ ನಾಗ್‌ಡೋ ಉಗ್‌ಡೋ

ಮ್ಹಜೇರ್ ಶಿವಂರ್ ಆರ್‌ಪಾರ್ ಭೇದಪೀ
ದೆಹಾಚೇ ಮೀಟ್ ವಿತಳಾವ್‌ಪೀ ಕಿರಣಾಂಚೋ
ತರೀಯ್ ಹಾಂತೂತ್ ಆಸಾ ಏಕ್ ಕೃಪಾವಂತ್
ಈಶ್ವರೀಯ ಕಿರಣ್

ಜೇಂ ಮ್ಹಜೇರ್ ಏಕಸಾರ್‌ಖೆಂ ರಾಖಣೆಚೇಂ
ಕವಚ್ ಧರ್‌ತಾ

ತಾಚೆಂ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಾಲಾಗಿಂ ಜಿವಾಭಾವಾಚೆಂ ನಾತೆಂ

■ ಪ್ರಕಾಶ್ ಪಾದ್‌ಗಾಂವ್‌ಕಾರ್

वळख

अनादी काळासावन

उत्क्रांतीच्या चाकाचेर स्वार जाल्लो

वर्तमानाचेर तासां मागीत

अनंतकाळामेरेन पातळिल्लो

हांव मनीस सनातन

म्हजी वळख सनातन

म्हाका पाचारात म्हणून

सनातन

■ प्रकाश पाडगांवकार

ವಳಖ್

ಅನಾದೀ ಕಾಳಾಸಾವನ್

ಉತ್ಕ್ರಾಂತೀಚ್ಯಾ ಚಾಕಾಚೇರ್ ಸ್ವಾರ್ ಜಾಲ್ಲೊ

ವರ್ತಮಾನಾಚೇರ್ ತಾಸಾಂ ಮಾರೀತ್

ಅನಂತಕಾಳಾಮೇರೆನ್ ಪಾತಳೆಲ್ಲೊ

ಹಾಂವ್ ಮನೀಸ್ ಸನಾತನ್

ಮ್ಹಜೀ ವಳಖ್ ಸನಾತನ್ .

ಮ್ಹಾಕಾ ಪಾಚಾರಾತ್ ಮ್ಹಣೂನ್

ಸನಾತನ್

■ ಪ್ರಕಾಶ್ ಪಾಡ್‌ಗಾಂವ್‌ಕಾರ್

नमन

नमन म्हजें म्हा-संगणकी युगाक

जें पृथ्वीर सृजन-निर्मणेचें

जाळें विणून

ब्रह्मांडाचीं दारां उगडीत

पर्गट जाता

उत्क्रांतीच्या वाटेवेल्यान

दिव्यतायेकडेन प्रवास करता.

■ प्रकाश पाडगांवकार

ನಮನ್

ನಮನ್ ಮ್ಹಜೇಂ ಮ್ಹಾ-ಸಂಗಣಕೀ ಯುಗಾಕ್

ಜೇಂ ಪೃಥ್ವೀರ ಸೃಜನ್-ನಿರ್ಮಣೇಚೇಂ

ಜಾಳೇಂ ವಿಣೂನ್

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾಚೆಂ ದಾರಾಂ ಉಗಡೀತ್

ಪರ್ಗಟ್ ಚಾತಾ

ಉತ್ಕ್ರಾಂತೀಚ್ಯಾ ವಾಟೇವೇಲ್ಯಾನ್

ದಿವ್ಯತಾಯೇಕಡೇನ್ ಪ್ರವಾಸ್ ಕರ್ತಾ.

■ ಪ್ರಕಾಶ್ ಪಾಡ್‌ಗಾಂವ್‌ಕಾರ್

पावस

पावस

पडून सरचो.

पावल घासून

भितर येता.

राती न्हिदतना

माजरावरी लागीं पडता, आनी

आंगाची हुनसाण भोगता.

पावस

नाका म्हण सांगतना

उपाशी पडून रडता

नाका, नाका गो, म्हेगेल्या आंगाचे

हुनसाणेन शेळवोत

ना कर गो.

तूं म्हाका जाय म्हण सांगतना,

तूं म्हजो जीव म्हण सांगतना,

तूं जीवनाची,

जीविताची,

जिणेची,

जिवाची ....

(कितें ?

तें म्हाकाच कळना गो)

पावस पडून सरतना मळब ....

(कितें ?

तें म्हाकाच कळना गो)

■ पी. एन. शिवानंद शेणै

ಪಾವ್‌ಸ

ಪಾವ್‌ಸ

ಪಡೂನ್ ಸರ್‌ಚೊ

ಪಾವ್‌ಲ್ ಘಾಸೂನ್

ಭಿತರ್ ಯೇತಾ.

ರಾತೀ ನ್ಹಿದ್‌ತನಾ

ಮಾಜ್‌ರಾವರೀ ಲಾಗಿಂ ಪಡ್‌ತಾ, ಆನೀ

ಆಂಗಾಚೀ ಹುನ್‌ಸಾಣ್ ಭೋಗ್ ತಾ.

ಪಾವ್‌ಸ

ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ತನಾ

ಉಪಾಶೀ ಪಡೂನ್ ರಡ್‌ತಾ

ನಾಕಾ, ನಾಕಾ ಗೋ, ಮ್ಹೇಗೇಲ್ಯಾ ಆಂಗಾಚೀ

ಹುನ್‌ಸಾಣೇನ ಶೇಳ್‌ವೊತ್

ನಾ ಕರ್ ಗೋ.

ತೂಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ತನಾ,

ತೂಂ ಮ್ಹಜೊ ಜೀವ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ತನಾ,

ತೂಂ ಜೀವನಾಚೀ

ಜೀವಿತಾಚೀ

ಜಿಣೇಚೀ,

ಜಿವಾಚೀ ....

(ಕಿತೇಂ?

ತೇಂ ಮ್ಹಾಕಾಚ್ ಕಳ್‌ನಾ ಗೋ)

ಪಾವ್‌ಸ ಪಡೂನ್ ಸರ್‌ತನಾ ಮಳಬ್ ....

(ಕಿತೇಂ?

ತೇಂ ಮ್ಹಾಕಾಚ್ ಕಳ್‌ನಾ ಗೋ)

■ ಪಿ. ಎನ್. ಶಿವಾನಂದ ಶೆಣೈ

विसर

वतना तुवें

म्हजे कडल्यान उतर घेतिल्लें
आतां सगळें सगळें विसरपाचें

त्या दीसा तूं

पाचव्या पदराची नीळी साडी न्हेशिल्लें
तें हांव विसल्लों

म्हजी नदर लागची न्हय म्हुण
तुवें दोळयांत काजळ घाल्लें
ते हांव विसल्लों

त्या दीसा तुजे खातीर हाडिल्ली
मोगरे फांती

हांवें तुज्या केंसांत माळिल्ली
तेंय हांव विसल्लों

निमण्यावेळा तूं म्हजे वेंगेंत आयलें
तेन्ना तुजें काळीज खूब धडधडटालें
तेंय हांव विसल्लों

तुज्या काळ्या तिकलेच्या दोळयांन
उदक भगिल्लें

तेंय हांव विसल्लों

वतना तुजीं पावलां जड जाल्लीं
म्हाका दिशिल्लें तूं परतून धांवत येतलें

विसर

वतना तुवें

म्हजें कडल्यान उतर घेतिल्लें
आतां सगळें सगळें विसरपाचें

त्या दीसा तूं

पाचव्या पदराची नीळी साडी न्हेशिल्लें
तें हांव विसल्लों

म्हजी नदर लागची न्हय म्हुण
तुवें दोळयांत काजळ घाल्लें
ते हांव विसल्लों

त्या दीसा तुजे खातीर हाडिल्ली

मोगरे फांती

हांवें तुज्या केंसांत माळिल्ली
तेंय हांव विसल्लों

निमण्यावेळा तूं म्हजे वेंगेंत आयलें
तेन्ना तुजें काळीज खूब धडधडटालें
तेंय हांव विसल्लों

तुज्या काळ्या तिकलेच्या दोळयांन
उदक भगिल्लें

तेंय हांव विसल्लों

वतना तुजीं पावलां जड जाल्लीं
म्हाका दिशिल्लें तूं परतून धांवत येतलें

पुण तूं मोन्यानीं तशेंच गेलें
 तेंय हांव विसल्लों
 तूं वतना तुज्या पायजणांचो नाद
 तुजे वांगडा विरून गेलो
 तूं जेन्ना हांसतालें
 तेन्ना तुज्या पोल्यार खळ पडटाली
 तूं लजतालें
 तेन्ना तांबडी शब्दुली फुलतालीं
 सगळें सगळें हांव विसल्लों
 आता तूंच सांग
 आनी कितें उल्लां विसरपाचें ?

पुण तूं मोन्यानीं तशेंच गेलें
 तेंय हांव विसल्लों
 तूं वतना तुज्या पायजणांचो नाद
 तुजे वांगडा विरून गेलो
 तूं जेन्ना हांसतालें
 तेन्ना तुज्या पोल्यार खळ पडटाली
 तूं लजतालें
 तेन्ना तांबडी शब्दुली फुलतालीं
 सगळें सगळें हांव विसल्लों
 आता तूंच सांग
 आनी कितें उल्लां विसरपाचें ?

■ अरुण साखरदांडे

■ अरुण साखरदांडे

वेळेर

वेळेर

आमच्या पायांभोवतणी
जेन्ना ल्हारां खेळटालीं
सूर्या हांसतालो
मळब लजतालें
तेन्ना हांवें तुका सांगलें
'तुजी दुखां म्हाका दी
आनी म्हजी सुखां तू घे'
तेन्ना तुवें म्हळें.
'तुजी सुखां घेवन
हांव कितें करूं ?
तुजी सुखां ती तुजी सुखां
आनी म्हजी दुखां तुका दिवपाक
म्हजेकडेन दुखां आसूं नाकात ?
हांव जीवितांत फकत
सुखांच वेंचतलें
आनी तीय बी म्हजींच '
हांवे किते म्हणचे पयलींच
तूं सट्ट करून उठलें
आनी सडसडीन चलूंक लागलें
पायां भोवतणची
ल्हारां पैस पाविल्ली
सूर्या केन्नाच बुडिल्लो
मळब काळसार जातालें
चोंयवटयां काळोख दाट्टालो
आनी दोळयांसामकार
उकतो उकतो दिगंत दर्या

■ अरुण साखरदांडे

वेळेर

वेळेर

आमच्या पायांभोवतणें
जेन्ना ल्हारां खेळटालीं
सूर्या हांसतालो
मळब लजतालें
तेन्ना हांवें तुका सांगलें
'तुजी दुखां म्हाका दी
आनी म्हजी सुखां तू घे'
तेन्ना तुवें म्हळें.
'तुजी सुखां घेवन
हांव कितें करूं ?
तुजी सुखां ती तुजी सुखां
आनी म्हजी दुखां तुका दिवपाक
म्हजेकडेन दुखां आसूं नाकात ?
हांव जीवितांत फकत
सुखांच वेंचतलें
आनी तीय बी म्हजींच '
हांवे किते म्हणचे पयलींच
तूं सट्ट करून उठलें
आनी सडसडीन चलूंक लागलें
पायां भोवतणची
ल्हारां पैस पाविल्ली
सूर्या केन्नाच बुडिल्लो
मळब काळसार जातालें
चोंयवटयां काळोख दाट्टालो
आनी दोळयांसामकार
उकतो उकतो दिगंत दर्या

■ अरुण साखरदांडे

पावस

ಪಾವಸ್

आयचीच गजाल
पावसाचे दीस पुण पावसुच ना
सुकें सुकें मळब
हांव कामाक भायर सल्लां
इतल्यान थंड थंड वारो सुटलो
ताचे फाटल्यान
काळी काळी कुपां मळबभर
चार पावलां मारता

म्हणसर काळोख दाटलो
मोट्या थेंबयांचो पावस
ओतूंक लागलो
रस्त्यावेले लोक
हेवटेन तेवटेन कडसरले
हांव एकलोच
लागी खंय घर ना, झाड ना,
आडोस ना
पावसान म्हाका भिजय भिजय
भिजयलो

ಆಯ್‌ಚೀಚ್ ಗಜಾಲ್
ಪಾವ್‌ಸಾಚೇ ದೀಸ್ ಪುಣ್ ಪಾವ್‌ಸುಚ್ ನಾ
ಸುಕೇಂ ಸುಕೇಂ ಮಳಬ್
ಹಾಂವ್ ಕಾಮಾಕ್ ಭಾಯರ್ ಸಲ್ಲಾಂ
ಇತಲ್ಯಾನ್ ಥಂಡ್ ಥಂಡ್ ಸುಟ್‌ಲೋ
ತಾಚೇ ಫಾಟಲ್ಯಾನ್
ಕಾಳೀ ಕಾಳೀ ಕುಪಾಂ ಮಳಬ್‌ಭರ್
ಚಾರ್ ಪಾವ್‌ಲಾಂ ಮಾರ್‌ತಾ
ಮ್ಹಣ್‌ಸರ್ ಕಾಳೋಖ್ ದಾಟ್‌ಲೋ
ಮೋತ್ಯಾ ಥೇಂಬ್‌ಯಾಂಚೋ ಪಾವಸ್
ಓತೂಂಕ್ ಲಾಗ್‌ಲೋ
ರಸ್ತಾವೇಲೇ ಲೋಕ್
ಹೇವ್‌ಟೇನ್ ತೇವ್‌ಟೇನ್ ಕಡ್‌ಸರ್‌ಲೆ
ಹಾಂವ್ ಏಕ್‌ಲೋಚ್
ಲಾಗಿ ಖಿಯಾ ಘರ್ ನಾ, ರ್ಪಾಡ್ ನಾ,
ಆಡೋಸ್ ನಾ
ಪಾವ್‌ಸಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಭಿಜಯ್ ಭಿಜಯ್
ಭಿಜಯ್‌ಲೋ

हांवे ओल्या काळजान पावसाक म्हळें

आनीकूय भिजय म्हाका

आनी हांवें हात फुडे केले

उजव्या हातार हांवें पावसाचो

थेंबो झेल्लो

थेंबो पळोवन म्हाका सट्ट जालें

हो तर सारको तुज्या दुकाचो थेंबो

हो पावसुय तुजोच

तुवेंच धाडिल्लो

इतले दीस हांव तुका

मेळूंक ना म्हुण

हांव आनी कितलो पिसो ?

आतां असोच तुजी वाट धरता

तुजे घरा पाव म्हणसर

कपडे मात सुकत्यार पुरो

हांवें ळ्हा काळोव्हां पावसाक म्हळें

अनिकय भिजय म्हाका

अनिक हांवें हात फुडे केले

उजव्या हातार हांवें पावसाचो

थेंबो झेल्लो

थेंबो पळोवन म्हाका सट्ट जालें

हो तर सारको तुज्या दुकाचो थेंबो

हो पावसुय तुजोच

तुवेंच धाडिल्लो

इतले दीस हांव तुका

मेळूंक ना म्हुण

हांव आनी कितलो पिसो ?

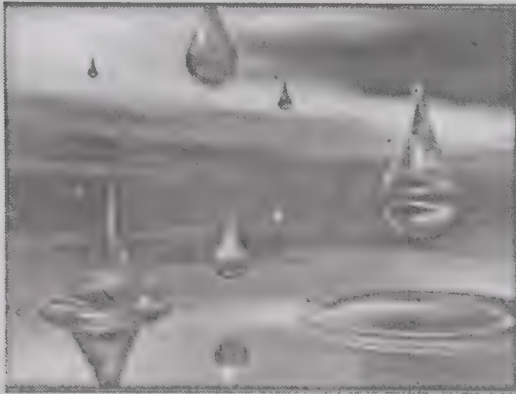
आतां असोच तुजी वाट धरता

तुजे घरा पाव म्हणसर

कपडे मात सुकत्यार पुरो

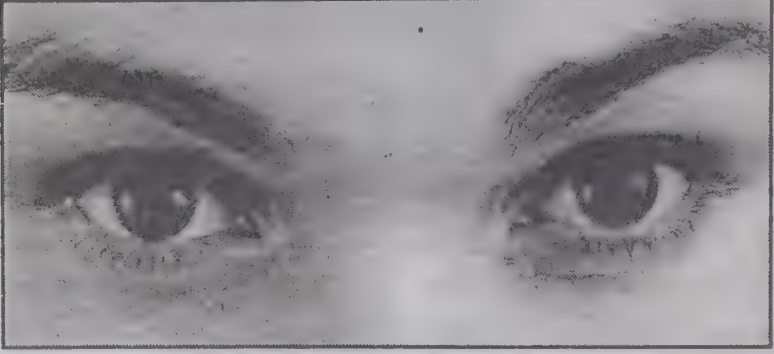
■ अरुण साखरदांडे

■ अरुण साखरदांडे

तुज्या दोळयांत

ತುಜ್ಯಾ ದೋಳ್‌ಯಾಂತ್

तुज्या दोळयांत
जेन्ना हांवें पळेलें
तेन्ना म्हाका अजापूच दिसलें
मातयेचार दोंगर
आनी पांचवीचार झाडां
त्या झाडांचेर उडपी
रंगरंगी सुकणीं
दोंगरामदसून खळखळपी न्हंय
व्हावत्या उदकाचो नाद
म्हज्या सपनांचें बिंब
तुज्या दोळयांत म्हाका कशें दिसता ?
म्हाका दिसलो
ओवळीच्या खांदयेर बसून
केकारी घालपी मोर
हांव देवलें तुज्या दोळयांत
फुडें हजार दोळयांचो मोर

ತುಜ್ಯಾ ದೋಳ್‌ಯಾಂತ್
ಜೇನ್ನಾ ಹಾಂವೇಂ ಪಳೇಲೇಂ
ತೇನ್ನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಅಜಾಪೂಚ್ ದಿಸ್‌ಲೇಂ
ಮಾತ್‌ಯೇಚಾರ್ ದೋಂಗರ್
ಆನೀ ಪಾಂಚ್‌ವೀಚಾರ್ ಝಾಡಾಂ
ತ್ಯಾ ಝಾಡಾಂಚೇರ್ ಉಡ್‌ಪೀ
ರಂಗ್‌ರಂಗೀ ಸುಕ್‌ಣೀಂ
ದೋಂಗ್‌ರಾಮದ್‌ಸೂನ್ ಖಿಳ್‌ಖಿಳ್‌ಪೀ ನ್ಹಂಯ್
ವ್ಹಾವ್‌ತ್ಯಾ ಉದ್‌ಕಾಚೊ ನಾದ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಸಪ್‌ನಾಂಚೇಂ ಬಿಂಬ್
ತುಜ್ಯಾ ದೋಳ್‌ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಶೇಂ ದಿಸ್‌ತಾ?
ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್‌ಲೋ
ಓವ್‌ಳೀಚ್ಯಾ ಖಾಂದ್‌ಯೇರ್ ಬಸೂನ್
ಕೇಕಾರೀ ಘಾಲ್‌ಪೀ ಮೋರ್
ಹಾಂವ್‌ ದೇವಲೋಂ ತುಜ್ಯಾ ದೋಳ್‌ಯಾಂತ್
ಫುಡೇಂ ಹಜಾರ್ ದೋಳ್‌ಯಾಂಚೊ ಮೋರ್

हांव ताच्या फाटल्यान
 माड्टीत् आसा
 तुज्या दोळ्यांतलो सैम
 वाटेर हीं कसलीं झाडां ?
 हात लायल्यार थरथरून फुलपीं फुलां ?
 ह्या फुलां पलतडी
 तांब रूंद नितळ तळें
 तळयेच्या उदकांत
 आपलें रूप नियाळपी
 धवीं धवीं, तांबडी गुंद
 शेंकड्यानी साळकां
 ओणव घेवन
 त्या साळकांचे उमे घेवपी
 नीळनीळश्या उजवाडाचें मळब
 आनी हे कितें ?
 चारीवटयां काळोखसो दाटून येता
 आगो
 दोळे धांपू नाका
 दोळे धांपू नाका
 हांव हांगाच आडकून उरतलो
 ह्या काळया काळया काळखांत
 सासणाचो

हांवां ताच्या फाटल्यान
 माड्टीत् आसा
 तुज्या दोळ्यांतलो सैम
 वाटेर हीं कसलीं झाडां ?
 हात लायल्यार थरथरून फुलपीं फुलां ?
 ह्या फुलां पलतडी
 तांब रूंद नितळ तळें
 तळयेच्या उदकांत
 आपलें रूप नियाळपी
 धवीं धवीं, तांबडी गुंद
 शेंकड्यानी साळकां
 ओणव घेवन
 त्या साळकांचे उमे घेवपी
 नीळनीळश्या उजवाडाचें मळब
 आनी हे कितें ?
 चारीवटयां काळोखसो दाटून येता
 आगो
 दोळे धांपू नाका
 दोळे धांपू नाका
 हांवां हांगाच आडकून उरतलो
 ह्या काळया काळया काळखांत
 सासणाचो

■ अरुण साखरदांडे

■ अरुण साखरदांडे

गज़ल

पियेंवक मेळनांत उदकां हांगा, दुकां जालीं रगतां
झुजांत मरचे कुडींत फुटचीं पियेंवक पडलीं रगतां
बेवारीस भुकेक थांबवक दुडू खंयचो हाडूं ?
मरचे कुडीं देंवचीं थोडीं पिळून विकलीं रगतां
मोलां मस्तून तेलां विकच्या आमेरिकी खेळांक
टायग्रिसाच्या उदकां सयत जांवचीं पडलीं रगतां
दाकां मोळया वालीं आमच्या पोस कोणे केल्लो ?
निळयो दाको तांबड्यो जाल्यात, मुळाक वोतलीं रगतां ?
सगळ्यानितल्यान व्हांवतात रगतां, केरींत आनी बिदींत
तितलेंय आसोन मरच्यांक वांचवक उणे पडली रगतां
रगतां व्हाळच्या रगत समत्यार रगत रगताक चिंवतां
मेल्विनाच्या दोळ्यांतुली रगतां रडलीं रगतां

■ मेल्विन रोड्रीगस

गज़ल

पियेंवक मेल्विनांत उदकां हांगा, दुकां जालीं रगतां
झुजांत मरचे कुडींत फुटचीं पियेंवक पडलीं रगतां
बेवारीस भुकेक थांबवक दुडू खंयचो हाडूं ?
मरचे कुडीं देंवचीं थोडीं पिळून विकलीं रगतां
मोलां मस्तून तेलां विकच्या आमेरिकी खेळांक
टायग्रिसाच्या उदकां सयत जांवचीं पडलीं रगतां
दाकां मोळया वालीं आमच्या पोस कोणे केल्लो ?
निळयो दाको तांबड्यो जाल्यात, मुळाक वोतलीं रगतां ?
सगळ्यानितल्यान व्हांवतात रगतां, केरींत आनी बिदींत
तितलेंय आसोन मरच्यांक वांचवक उणे पडली रगतां
रगतां व्हाळच्या रगत समत्यार रगत रगताक चिंवतां
मेल्विनाच्या दोळ्यांतुली रगतां रडलीं रगतां

■ मेल्विना रोड्रीगस

कविता

हांव सुर्या नासत
पूण नकेत्र मात जातलेंच
जिणेच्या मळबार
म्हज्या आपतेजान
म्हजें अस्तित्व दाखयतलें .

हांव दर्या नासत
पूण न्हंय मात जातलेंच
जिणेच्या भुंयेर
खळावळ हांसत
मुखार सरत रावतलें

■ नयना आडारकार

ಕವಿತಾ

ಹಾಂವ್ ಸುರೆಯಾ ನಾಸತ್
ಪೂಣ್ ನಕೇತ್ರ ಮಾತ್ ಜಾತ್‌ಲೇಂಚ್
ಜಿಣೇಚ್ಯಾ ಮಳ್‌ಬಾರ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಆಪ್‌ತೇಜಾನ್
ಮ್ಹಜೇಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ದಾಖಯ್‌ತಲೇಂ.

ಹಾಂವ್ ದರೆಯಾ ನಾಸತ್
ಪೂಣ್ ನ್ಹಂಯ್ ಮಾತ್ ಜಾತ್‌ಲೇಂಚ್
ಜಿಣೇಚ್ಯಾ ಭುಂಯೇರ್
ಖಿಳ್‌ಖಿಳ್ ಹಾಂಸತ್
ಮುಖಾರ ಸರತ್ ರಾವ್‌ತಲೇಂ

■ ನಯನಾ ಆಡಾರ್‌ಕಾರ್

हिशोब

हांवें कांयच मागलेंना
तुवेंच म्हाका सगळें दिलें
सुख दुखाचीं गांठवलां
जल्म-मर्णाचि झेले.

किद्याक लावचो हिशोब
तूंच सगळें जमयतलो
तुवेंच दिल्लें दान म्हाका
अंतीं तूंच व्हरतलो ...

■ माधव वोरकार

(२४-४-१९७३)

ಹಿಶೋಬ್

ಹಾಂವೇಂ ಕಾಂಯಚ್‌ಮಾಗ್‌ಲೇಂನಾ
ತುವೇಂಚ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಗ್‌ಳೇಂ ದಿಲೇಂ
ಸುಖ್ ದುಖಾಚೇಂ ಗಾಂತ್‌ವಲಾಂ
ಜಲ್ಮ್-ಮರ್ಣಾಚೆ ರ್ಪೇಲೇ.

ಕಿದ್ಯಾಕ್ ಲಾವ್‌ಚೊ ಹಿಶೋಬ್
ತುಂಚ್ ಸಗ್‌ಳೇಂ ಜಮಯ್‌ತಲೋ
ತುವೇಂಚ್ ದಿಲ್ಲೇಂ ದಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ
ಅಂತೀಂ ತುಂಚ್ ವ್ಹರ್‌ತಲೋ ...

■ ಮಾಧವ್ ಬೋರ್‌ಕಾರ್

(24-4-1973)

लगाम नाशिल्लो घोडो   ಲಗಾಮ್ ನಾಶಿಲ್ಲೊ ಘೋಡೊ

ವೀಸ-ಬಾವೀಸಾ ವಯಾರಿ,
ಮನೀಸ ಉರನಾ ಭುಂಚೇರಿ,
ರಂಗ ರಂಗಾಱ ಪಾಕಾಂ ಬಾಂದೂನ್
ಉಡತ್ ಉರ್ತಾ ವಯರಿ ವಯರಿ

ವೀಸ ಬಾವೀಸಾ ವಯಾರಿ
ಮನ ಪಿಶಾಂಟ್ ಮಾಂಕಡಾಸಾರಕಿ
ಥಂಯ ಹಾಂಗಾ ಉಡಕೀಮಾರತ
ಫಾರ್ತಿಂ ಫುಡೆಂ ಪಳಯನಾಶಿ
ಕಿತೆಂ ಕಿತೆಂ ಕರುನ್ ಬಸತಾ

ವೀಸ-ಬಾವೀಸಾ ವಯಾರಿ,
ಸರ್ವ ಜಗ್ ಸುಂದರ್,
ಕಾಱ್‌ಚೆತು ಬಾಂದಿಲ್ಲೆಂ ಮಂದಿರ್,
ಕಿತೆಂ ಕರುನ್ ಜಿಖನ್ ಮ್ಹಣ
ಅಂಕುಶ ನಾಶಿಲೊ ಕುಂಜರ್

ಪಿಶಾಂಟ್ ಮನಾಕ್ ಲಗಾಮ್ ಘಾಲೂನ್
ವಯಿಚೆ ಭಿತ್ತರೀ ದವರಯಾ,
ಫಾಂಡ್-ಫಾತ್ತೊರ್ ಪಡೊವನ್ ಧೇವನ್
ಪವಲಾನ್ ಅಮಿ ಚಲುಂಯಾ
ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಣ್‌ಯಾರಿ ಭವಿಷ್ಯಾಂತ್
ಬರೆಪಾಣಾರಿ ವಾವುಂಕ್ ಜಾಯ್

ವೀಸ್-ಬಾವೀಸಾ ವಯಾರಿ,
ಮನೀಸ್ ಉರ್‌ನಾ ಭುಂಯ್‌ಚೇರಿ,
ರಂಗ ರಂಗಾಳ್ ಪಾಕಾಂ ಬಾಂದೂನ್
ಉಡತ್ ಉರ್‌ತಾ ವಯರಿ ವಯರಿ

ವೀಸ್ ಬಾವೀಸಾ ವಯಾರಿ
ಮನ್ ಪಿಶಾಂಟ್ ಮಾಂಕ್‌ಡಾ ಸಾರ್‌ಕೀ
ಥಂಯ್ ಹಾಂಗಾ ಉಡ್‌ಕೀ ಮಾರತ್
ಫಾಟೀಂ ಪುಡೇಂ ಪಳಯ್‌ನಾಶಿ
ಕಿತೆಂ ಕಿತೆಂ ಕರುನ್ ಬಸ್‌ತಾ

ವೀಸ್-ಬಾವೀಸಾ ವಯಾರಿ,
ಸರ್ವ್ ಜಗ್ ಸುಂದರ್,
ಕಾಳ್‌ಚೇಂತು ಬಾಂದಿಲ್ಲೆಂ ಮಂದಿರ್,
ಕಿತೇಂ ಕರುನ್ ಜಿಖನ್ ಮ್ಹಣ
ಅಂಕುಶ್ ನಾಶಿಲ್ಲೊ ಕುಂಜರ್

ಪಿಶಾಂಟ ಮನಾಕ್ ಲಗಾಮ್ ಫಾಲೂನ್
ವಯಿಚೆ ಭಿತ್ತರೀ ದವರಯಾ,
ಫೋಂಡ್-ಫಾತ್ತೋರ್ ಪಳೋವನ್ ಫೇವನ್
ಪಾವ್ಲಾನ್ ಅಮಿ ಚಲೂಂಯಾ
ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಣ್‌ಯಾರಿ ಭವಿಷ್ಯಾಂತ್
ಬರೆಪಾಣಾರಿ ವಾವುಂಕ್ ಜಾಯ್

■ ಮಾರುತಿನಾಯಕ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ

■ ಮಾರುತಿ ನಾಯಕ್, ದೇವನಹಳ್ಳಿ

भारताचे स्वतंत्रतायेक

भारताचे स्वतंत्रतायेक कितलींच वर्मा उलगलीं
अस्तुरेन पाखां फुलोवन गरूड झेंप घेतली
फाटीर मारून वाळक युद्ध खेळली आंशीवाली
वारसो तिचो चलयतना अस्तुरी धादोमली
जैताची घुडी तिणे प्रत्येक दारार हुवयली
विजयश्रीची माळ आपल्या गळयांत ओडून घाली
कांय अस्तुर्यो मात अजून पांया पोंदा चिड्डतात
संवसाराच्या उज्याकेणांत हुलपत जियेतात
कांय अस्तुर्यांनी सामकोच ताळतंत्र सोडला
मेकळेपणाच्या नांवाखाला शीम - मेर हुपल्या
अजुनय कांय राकेस कंवळ्यो कळयो किरमितात
अजुनय कांय अस्तुर्यां आपल्याकच पिसुडयत
आनी कांय अस्तुर्यो मात मळव लेगीत वेंगयतात
सगळ्या मळारच आपलो धेक गाजयतात.

■ माया खरंगटे

ಭಾರತಾಚೆ ಸ್ವತಂತ್ರತಾಯೇಕ್

ಭಾರತಾಚೆ ಸ್ವತಂತ್ರತಾಯೇಕ್ ಕಿತಲೀಂಚ್ ವರ್ಮಾಂ ಉಲ್ಗಲೀಂ
ಅಸ್ತುರೇನ್ ಪಾಖಾಂ ಫುಲೋವನ್ ಗರೂಡ್ ಝೆಂಪ್ ಘೆತಲೀ
ಫಾಟೀರ್ ಮಾರೂನ್ ಬಾಳಕ್ ಯುದ್ಧ್ ಖೆಳ್ಳೀ ಝಾಂಶೀವಾಲೀ
ವಾರ್ಸೋ ತಿಚೊ ಚಲ್ಯಾತನಾ ಅಸ್ತುರೀ ಧಾದೋಮಲೀ
ಜೈತಾಚಿ ಘುಡಿ ತಿಣೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ದಾರಾರ್ ಹುಬಯಲೀ
ವಿಜಯಶ್ರೀಚಿ ಮಾಳ್ ಆಪಲ್ಯಾ ಗಳಯಾಂತ್ ಓಡೂನ್ ಘಾಲೀ
ಕಾಂಯ್ ಅಸ್ತುರ್ರೋ ಮಾತ್ ಅಜೂನ್ ಪಾಂಯಾ ಪೊಂದಾ ಚಿಡ್ಡತಾತ್
ಸಂವ್ಸಾರಾಚ್ಯಾ ಉಜ್ಯಾಕೇಣಾಂತ್ ಹುಲ್ಪತ್ ಜಿಯೇತಾತ್
ಕಾಂಯ್ ಅಸ್ತುರ್ರಾಂನಿ ಸಾಮ್ಕೋಚ್ ತಾಳತಂತ್, ಸೋಡ್ಲಾ
ಮೇಕ್ಳೆಪಣಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಖಾಲಾ ಶೀಮ್-ಮೇರ್ ಹುಪಲ್ಯಾ
ಅಜುನಯ್ ಕಾಂಯ್ ರಾಕೇಸ್ ಕಂವ್ಳೋ ಕಳಯೋ ಕಿರ್ಮಿತಾತ್
ಅಜುನಯ್ ಕಾಂಯ್ ಅಸ್ತುರ್ರಾಂ ಆಪಲ್ಯಾಕಚ್ ಪಿಸುಡಯತ್
ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ಅಸ್ತುರ್ರೋ ಮಾತ್ ಮಳವ್ ಲೇಗೀತ್ ವೆಂಗಯತಾತ್
ಸಗಲ್ಯಾ ಮಳಾರಚ್ ಆಪಲೊ ಧೇಕ್ ಗಾಜಯತಾತ್.

■ ಮಾಯಾ ಬರಂಗಟೆ

ಉಂಟ

ಉಂಟ ವತಾ ತಾಚೆ ಗತೀನ್
ಹತೀ ವತಾ ತಾಚೆ ಗತೀನ್
ಕುತ್ರೊ ವತಾ ತಾಚೆ ಗತೀನ್
ಮನೀಸ್ ಮಾತ್
ದುಸ ಯಾಕ್ ಮಾಡೊವನ್
ವತಾ ತಿರಕ್ಯಾ
ಗತೀನ್

ಉಂಟಾ

ಉಂಟಾ ವತಾ ತಾಚೆ ಗತೀನ್
ಹತೀ ವತಾ ತಾಚೆ ಗತೀನ್
ಕುತ್ರೊ ವತಾ ತಾಚೆ ಗತೀನ್
ಮನೀಸ್ ಮಾತ್
ದುಸ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡೊವನ್
ವತಾ ತಿರಕ್ಯಾ
ಗತೀನ್

ಫೂಲ್

ಫೂಲ್ ವತಾ ಫುಲತ್
ಫೂಲ್ ವತಾ ಬಾವತ್
ಪುಣ ಪರಮಲ ಮಾತ್
ಉರತಾ ಸತತ್
ಜೀಣ ವತಾ ವಾಡತ್
ಜೀಣ ವತಾ ಒಡತ್
ಪುಣ ಮೊಗ ಮಾತ್
ಉರತಾ ಪರಮಲತ್

ಫೂಲ್

ಫೂಲ್ ವತಾ ಫುಲತ್
ಫೂಲ್ ವತಾ ಬಾವತ್
ಪುಣ್ ಪರಮಳ್ ಮಾತ್
ಉರತಾ ಸತತ್
ಜೀಣ್ ವತಾ ವಾಡತ್
ಜೀಣ್ ವತಾ ಒಡತ್
ಪುಣ್ ಮೋಗ್ ಮಾತ್
ಉರತಾ ಪರಮಳ್

■ ಮಾಣಿಕಪ್ರಭು ಗಾವಣೆಕಾರ್

■ ಮಾಣಿಕಪ್ರಭು ಗಾವಣೆಕಾರ್

इन्द्रधनु

इंद्रधनुश्या

तुका सातरंग

कशे काय

समाजांत मिसलून

वचें तुवें

समाजाक सात

रंगाचे कलेची

झालर लावची तुवें

देखून

सात रंग घालें हांवें

व्हडें

व्हडया व्हडया

तूं उदकाचेर

अळंग तरता कशें

संसारांत हांवें

रावचे कशें

भितरल्यान हांव

रावता रिते कशें

दवरचें मन तुवें तशें

द्वेश मत्सर

रागा विणें

जीण मागीर

जाता सुख दिणे.

ಇಂದ್ರಧನು

ಇಂದ್ರ ಧನುಶ್ಯಾ

ತುಕಾ ಸಾತ್‌ರಂಗ್

ಕಶೇ ಕಾಯ್

ಸಮಾಜಾಂತ್ ಮಿಸ್‌ಲೂನ್

ವಚ್ಚೆಂ ತುವೆಂ

ಸಮಾಜಾಕ್ ಸಾತ್

ರಂಗಾಚೆ ಕಲೇಚೆ

ಝಾಲರ್ ಲಾವ್‌ಚೆ ತುವೆಂ

ದೇಖೂನ್

ಸಾತ್ ರಂಗ್ ಘಾಲೆಂ ಹಾಂವೇ.

ವ್ಹಡೇಂ

ವ್ಹಡ್‌ಯಾ ವ್ಹಡ್‌ಯಾ

ತೂಂ ಉದ್‌ಕಾಚೇರ್

ಅಳಂಗ್ ತರ್ತಾ ಕಶೇಂ

ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಹಾಂವೇ

ರಾವ್‌ಚೆ ಕಶೇಂ

ಭಿತ್‌ರಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂವ್

ರಾವ್‌ತಾ ರಿತೇ ಕಶೇಂ

ದವ್‌ರಚೆಂ ಮನ್ ತುವೆಂ ತಶೇಂ

ದ್ವೇಷ್ ಮತ್ಸರ್

ರಾಗಾ ವೀಣೆಂ

ಜೀಣ್ ಮಾಗಿರ್

ಜಾತಾ ಸುಖ್ ದಿಣೇ.

बालांगण बालांगण

जागर

रानांत आसलो जागर
सगळीं जनावरां जमिल्लीं
हांसत हांसत मजेन
दिस आपलो सारतालीं.

सोंसो, हरण, झेब्रा
हत्ती, कोलो, कोब्रा
रानडकर, मेरू, माकड
सगळी जाणां आइल्ली.

सगळो हॉल भरिल्लो
एकूय जागो नाशिल्लो
इतल्यान आयले वाघ-शींव
तांकां कदेल खंयच नासलें

वाघ नी शींव रागर जाले
दोळे मोठे करुन आड्डले
सगळ्यांक खावंक उठले
सगळे जाण पळत सुटले

पोलीसानी लाठी मारली
धुंवुरान जागा भल्ली
आतां थोडयाच तेंपान
सि.बि. आयचो चौकशी जातली

जागर

रानांत असलो जागर
सगळे जनावरां जमिल्ले
हांसत हांसत मजेन
दिस आपलो सारताले.

सोसो, हरण, झेब्रा
हत्ती, कोलो, कोब्रा
रानडकर, मेरू, माकड
सगळे जाणां आयिल्ले.

सगळे हात धरिल्ले
वक्रीय जागो नाशिल्ले
इतल्यान आयले वाघ-शींव
तांकां कदेल खंयच नासले

वाघ नी शींव रागर जाले,
दोळे मोठे करुन आड्डले
सगळ्यांक खावंक उठले
सगळे जाण पळत सुटले

पोलीसानी लाठी मारली
धुंवुरान जागा भल्ली
आतां थोडयाच तेंपान
सि.बि. आयचो चौकशी जातली

■ भिकाजी घाणेकार

■ भिकाजी घाणेकार

